

Het Reglement der Vrije Universiteit verplicht den Rector Magnificus op den Dies der Universiteit een rede te houden over een wetenschappelijk onderwerp. Ik sta hier om mij van dien plicht te kwijten, maar meen toch, nu ik in deze openbare Senaatsvergadering, waarvan de luister door Uw aller tegenwoordigheid wordt verhoogd, de eenige ben, die het woord voert, niet te mogen voorbijgaan aan het feit, dat heden het twaalfde lustrum der Vrije Universiteit wordt afgesloten.

Ondanks de zorgvolle tijdsomstandigheden houden wij deze vergadering ter viering van onzen Dies natalis. Het geheele bedrijf der Universiteit gaat regelmatig voort al bevordert het den wetenschappelijken arbeid niet, wanneer de stilte der nachtelijke uren wordt verbroken door het geronk van motoren, het gedonder van geschut, het gehuil van sirenes. Meer dan ooit is er thans aanleiding in den geest een groet te doen uitgaan naar allen die over het rond der aarde de roeping hebben zich aan de wetenschap te wijden en de waarheid te zoeken, waar zij zich ook mogen bevinden. Ik denk aan de beproevingen, die de eeuwen door de Universiteiten in oorlogstijd hadden te doorstaan; ik denk aan lichtende voorbeelden uit het verleden, aan Fichte en von Savigny, Rectoren, in 1811 en 1812, der pasgestichte Berlijnsche Universiteit, met jaloersche bewondering.

Inmiddels gaat de wetenschap rustig verder. Zij jaagt niet naar actualiteit. Zij weet dat haar werking zich ook in verre toekomst kan openbaren. Zij dient land en volk, waar het kan voor het heden en bovenal voor de toekomst. En dat er voor ons land en volk een toekomst weggelegd is, daaraan twijfelt niemand onzer.

Zoo ergens, zou dan rust en vertrouwen niet in onzen kring moeten leven? Wij hebben ons onderwonden, onder inroeping van Gods genadige gunst, de wetenschap te beoefenen bij het